Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (шести състав)

23 януари 2025 година*

„Преюдициално запитване — Защита на потребителите — Нелоялни търговски практики — Директива 2005/29/ЕО — Член 7 — Заблуждаващи бездействия — Оферта за продажба — Съществена информация — Информация, която трябва да бъде предоставена на потребителя, за начина на изчисляване на цената — Онлайн оферта за доставка на електроенергия — Тарифен калкулатор — Посочване на процент на увеличение на цената, приложима за потребителя“

По дело C-518/23

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Bundesgerichtshof (Федерален върховен съд, Германия) с акт от 27 юли 2023 г., постъпил в Съда на 10 август 2023 г., в рамките на производство по дело

Bundesverband der Verbraucherzentralen und Verbraucherverbände — Verbraucherzentrale Bundesverband e.V.

срещу

NEW Niederrhein Energie und Wasser GmbH,

СЪДЪТ (шести състав),

състоящ се от: T. von Danwitz, заместник-председател на Съда, изпълняващ функцията на председател на шести състав, A. Kumin (докладчик) и I. Ziemele, съдии,

генерален адвокат: M. Szpunar,

секретар: A. Calot Escobar,

предвид изложеното в писмената фаза на производството,

като има предвид становищата, представени:

– за Bundesverband der Verbraucherzentralen und Verbraucherverbände — Verbraucherzentrale Bundesverband e.V., от P. Wassermann, Rechtsanwalt,

– за NEW Niederrhein Energie und Wasser GmbH, от T. Höch, Rechtsanwalt,

* Език на производството: немски.

– за Европейската комисия, от P. Kienapfel, P. Ondrůšek и I. Rubene, в качеството на представители,

предвид решението, взето след изслушване на генералния адвокат, делото да бъде разгледано без представяне на заключение,

постанови настоящото

Решение

1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 7, параграф 1 и параграф 4, буква в) от Директива 2005/29/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2005 година относно нелоялни търговски практики от страна на търговци към потребители на вътрешния пазар и изменение на Директива 84/450/ЕИО на Съвета, Директиви 97/7/ЕО, 98/27/ЕО и 2002/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, и Регламент (ЕО) № 2006/2004 на Европейския парламент и на Съвета („Директива за нелоялни търговски практики“) (ОВ L 149, 2005 г., стр. 22; Специално издание на български език, 2007 г., глава 15, том 14, стр. 260).

2 Запитването е отправено в рамките на спор между Bundesverband der Verbraucherzentralen und Verbraucherverbände — Verbraucherzentrale Bundesverband e.V. (Федерална асоциация на потребителските центрове и асоциациите на потребителите) (наричана по-нататък „федералната асоциация“) и NEW Niederrhein Energie und Wasser GmbH относно твърдяна за заблуждаваща реклама на оферта за доставка на електроенергия.

Правна уредба

Правото на Съюза

3 Съображения 6, 7, 14 и 18 от Директива 2005/29 гласят:

„(6) Следователно настоящата директива сближава законодателствата на държавите членки относно нелоялните търговски практики, включително нелоялната реклама, които пряко нарушават икономическите интереси на потребителите и в тази връзка непряко нарушават и икономическите интереси на конкурентите действащи законосъобразно. Следвайки принципа на пропорционалността, тази директива защитава потребителите от последиците на такива нелоялни търговски практики, които са съществени, но отчита, че в някои случаи въздействието върху потребителите може да бъде и незначително […]

(7) Тази директива урежда търговски практики, пряко свързани с въздействието върху вземане на решения от потребителя отнасящи се до продукти. […]

[…]

(14) Желателно е заблуждаващите търговски практики да обхващат онези практики, включително заблуждаваща реклама, които чрез заблуждаващи действия не позволяват на потребителя да направи информиран и следователно ефективен избор. В съответствие със законодателствата и практиките на държавите членки относно заблуждаващата реклама настоящата директива класифицира заблуждаващите практики като заблуждаващи действия и бездействия. По отношение на бездействието, тази директива въвежда ограничен брой ключови елементи от информация, от която се нуждае потребителя, за да вземе решение за покупка на база информираност. Не е необходимо тази информация да се разпространява във всички реклами, а само когато търговецът прави предложение за продажба, което предложение е понятие — ясно определено в директивата. Цялостният подход за хармонизиране, възприет в тази директива, не изключва възможността държавите членки да уредят в националното си законодателство основни характеристики на отделни стоки като например, вещи с колекционерска стойност, електрически стоки, неспоменаването на които би било съществен пропуск при отправяне на предложението за покупка. […]

[…]

(18) Целесъобразно е да се защитят всички потребители от нелоялни търговски практики; въпреки това […] Съдът на Европейските общности намира за необходимо при вземане на решения по дела за реклама да проучва въздействието типичния национален потребител. Съобразно принципа на пропорционалност и с оглед ефективното прилагане на защитните мерки, съдържащи се в нея, настоящата директива приема като база за сравнение средния потребител, който е сравнително добре информиран и сравнително наблюдателен и предпазлив, като отчита обществените, културни и лингвистични фактори, както се тълкуват от Съда на Европейските общности, но също така съдържа разпоредби, които имат за цел да предотвратят злоупотребата с потребители, чиито качества ги правят особено уязвими към нелоялни търговски практики. […] Тестът за средния потребител не е статистически тест. Националните съдилища и властите ще трябва да използват своята собствена преценка за отсъждане на решения, като вземат предвид съдебната практика на Съда на Европейските общности, основана върху прецеденти, за да определят типичната реакция на средния потребител в конкретен случай“.

4 Член 2 от тази директива гласи:

„За целите на настоящата директива:

[…]

г) „търговски практики от търговците към потребителите“ […] са всяко действие, бездействие, поведение или представяне, търговски съобщения, включително реклама и маркетинг, извършвани от търговец, пряко свързан[и] с [реклама], продажба или доставка на стока до потребители;

[…]

и) „оферта за продажба“ означава търговско съобщение, което посочва характеристиките на стоката и цената по начин, съответстващ на използваните средства за търговски съобщения и следователно позволява на потребителя да направи покупка;

[…]“.

5 Член 7 от посочената директива предвижда:

„1. Заблуждаваща е тази търговска практика, която във фактически контекст, отчитайки всички характеристики и обстоятелства и ограниченията на средството за комуникация, пропуска съществена информация, необходима на средния потребител съгласно контекста, за да вземе решение за сделка на база осведоменост и следователно подтиква или е възможно да подтикне средния потребител да вземе решение за сделка, което в противен случай не би взел.

2. Заблуждаващо бездействие е също и търговска практика при която отчитайки характеристиките, описани в параграф 1, търговецът укрива или предоставя по неясен, неразбираем, двусмислен или несвоевременен начин такава съществена информация по смисъла на тази алинея, или когато пропуска да определи целта на търговската практика, ако вече не е ясна от контекста, и когато, и в двата случая това подтиква или е възможно да подтикне средния потребител да вземе решение за сделка, което в противен случай не би взел.

3. Когато средствата за комуникация при осъществяване на търговска практика налагат ограничения в пространството или времето, тези ограничения и всякакви мерки, предприети от търговеца за предоставяне на информация на потребителите чрез други средства, ще бъдат взети предвид при вземане на решението дали има пропусната информация.

4. В случай на оферта за покупка, информацията по-долу ще се счита за съществена, ако вече не е очевидна от контекста:

[…]

в) цената, с включени данъци, или когато естеството на стоката е такова, че цената не може да бъде изчислена [в разумни граници] предварително, начинът по който цената се изчислява, а също когато е необходимо, всички допълнителн[и] разходи по транспорт, доставка или пощенски такси или, когато тези не могат да бъдат изчислени в разумни граници предварително, факта че такива допълнителни такси може да бъдат дължими от потребителя;

[…]“.

Германското право

6 Gesetz gegen den unlauteren Wettbewerb (Закон срещу нелоялната конкуренция) от 3 юли 2004 г. (BGBl. 2010 I, стр. 254), в редакцията му, приложима към спора в главното производство (наричан по-нататък „UWG“), има за цел по-специално да транспонира Директива 2005/29 в германското право.

7 Съгласно член 5а, параграфи 1 и 3 от UWG:

„1. Акт на нелоялна конкуренция извършва и този, който въвежда в заблуждение потребител или друг участник на пазара, като не предоставя съществена информация:

1) нужна на потребителя или другия участник на пазара, според обстоятелствата, за да вземе информирано решение за сделка, и

2) непредоставянето на която може да подтикне потребителя или другия участник на пазара да вземе решение за сделка, което в противен случай не би взел.

[…]

3. При преценката дали е налице непредоставяне на съществена информация, следва да се вземат предвид:

1) ограниченията в пространството или времето, наложени от избраните средства за комуникация при осъществяване на търговската практика, и

2) всички действия на търговеца за предоставяне на информация на потребителя или на друг участник на пазара чрез средства, различни от избраните средства за комуникация при осъществяване на търговската практика“.

8 Член 5б, параграф 1 от UWG гласи:

„Ако стоките или услугите се предлагат с указване на техните характеристики и цена по такъв начин, подходящ за използваното средство за комуникация, че средният потребител да може да сключи сделката, за съществена по смисъла на член 5а, параграф 1 се счита следната информация — освен ако тази информация не е видна пряко от обстоятелствата:

[…]

3) общата цена или, когато естеството на стоката или услугата е такова, че цената не може да бъде изчислена предварително, начинът, по който цената се изчислява, а също, когато е необходимо, всички допълнителни разходи по транспорт, доставка или пощенски такси или, когато те не могат да бъдат изчислени предварително, фактът, че такива допълнителни такси може да бъдат дължими от потребителя;

[…]“.

Спорът в главното производство и преюдициалният въпрос

9 Дружество NEW Niederrhein Energie und Wasser, което извършва дейност на цялата територия на Германия, доставя електроенергия по-специално на клиенти, които имат система за електрическо акумулиращо отопление (наричана по-нататък „електроенергия за отопление“). Така, посоченото дружество продава на тези клиенти по-специално електроенергия, която се фактурира по ниска тарифа през т.нар. „извънпикови часове“ през нощта и е предвидено да захранва гореспоменатата система.

10 Видно от акта за преюдициално запитване, потреблението от тези клиенти на електроенергия за отопление и на електроенергия за други цели може да се отчитат отделно или общо. При общото отчитане се използва двутарифен електромер, който разполага с две устройства, като едното устройство отчита потреблението на електроенергия през извънпиковите часове по ниската тарифа, а другото — в останалите часове по високата тарифа.

11 Запитващата юрисдикция уточнява, че през периода на прилагане на ниската тарифа клиентите могат, наред с електроенергията за отопление, да потребяват електроенергия и за други цели, която не може да се отчита отделно. В този случай някои оператори на електроразпределителни мрежи предвиждат за доставчиците на електроенергия т.нар. „изравнително количество“ (наричано по-нататък „изравнителното количество“), при което част от потреблението на електроенергия, измерено по ниската тарифа, се таксува по високата тарифа чрез фиксиран процент.

12 На интернет страницата си www.new-energie.de NEW Niederrhein Energie und Wasser, което прехвърля на клиентите си изравнителното количество, определено от операторите на електроразпределителни мрежи, предоставя на разположение на обществеността тарифен калкулатор за електроенергия. Същият може да се използва и от лицата, които потребяват електроенергия за отопление и имат двутарифен електромер. За целта заинтересованите лица трябва да въведат в калкулатора пощенския си код и количеството, което потребяват или от което имат нужда, съответно по ниска и по висока тарифа. Тогава калкулаторът изчислява оферта за тарифи, която те могат да приемат и следователно да сключат с NEW Niederrhein Energie und Wasser договор за доставка на електроенергия.

13 Според федералната асоциация непосочването, когато се използва въпросният калкулатор, на прехвърленото на съответния потребител изравнително количество представлява нарушение на забраната за заблуждаващо бездействие, а оттам и на UWG. Всъщност крайната цена, показвана от тарифния калкулатор, била по-ниска от реалната цена, защото не отчитала процента, определен за изравнителното количество.

14 Федералната асоциация моли компетентните германски съдилища както в първоинстанционното, така и във въззивното производство NEW Niederrhein Energie und Wasser да бъде осъдено да преустанови по-специално рекламирането на оферта за доставка на електроенергия за отопление, доколкото на потребителя не се посочва изрично — в рамките на процеса по сключване на договора, и по-конкретно във връзка с начина на фактуриране на тази електроенергия — процентът, който е определен за изравнителното количество и се прилага при общо отчитане с двутарифен електромер на потреблението на посочената електроенергия и на електроенергията за други цели.

15 След като посочените съдилища отхвърлят тези искания, федералната асоциация подава ревизионна жалба пред Bundesgerichtshof (Федерален върховен съд, Германия), запитващата юрисдикция, като отново иска посоченото рекламиране да бъде преустановено.

16 Видно от акта за преюдициално запитване, в общите договорни условия на ответника по главното производство, за които съответното лице трябва да потвърди, че се е запознало с тях в процеса по приемане в интернет на офертата за доставка на електроенергия, използвана по-специално за отопление, се уточнява, че местният оператор на електроразпределителната мрежа утвърждава периода на нощна тарифа и процента,

определен за изравнителното количество. В тях се посочва и че операторът на мрежата за географската зона, в която попада седалището на ответника по главното производство, го е определил на 25 %.

17 Запитващата юрисдикция счита, че рекламирането на оферта за доставка на електроенергия, което следва от предоставянето от доставчика на разположение на онлайн тарифен калкулатор, представлява „оферта за продажба“ по смисъла на релевантното германско законодателство, което транспонира в частност член 7, параграф 4 от Директива 2005/29.

18 Според тази юрисдикция с оглед на факта, че в основата на крайното търговско решение на потребителя, а именно да сключи договор за доставка на електроенергия, е започването на действия във връзка с договора, посочването от ответника по главното производство в общите му договорни условия на процента, определен за приложимото изравнително количество, не е годно да изпълни, по-специално от гледна точка на момента във времето, възложеното му задължение за предоставяне на информация. По нейно мнение в частност информацията за начина, по който се изчислява фактурираната цена, трябва да бъде предоставена при използването на калкулатора, като се уточни конкретният процент, който е определен за изравнителното количество, приложимо за съответното лице. Така тя счита, че включването на този процент при изчисляването на цената на електроенергията ще позволи на потребителите да сравнят офертата на ответника по главното производство с офертата на други доставчици.

19 Запитващата юрисдикция смята, че искът за преустановяване, предявен пред нея от федералната асоциация, трябва да бъде уважен, ако следва да се приеме за установено, че информацията за начина на изчисляване на цената, която ответникът по главното производство трябва да предостави съгласно член 7, параграф 1 и параграф 4, буква в) от Директива 2005/29, е необходимо да включва конкретния процент, определен за изравнителното количество, така че съответното лице, което знае какво количество електроенергия потребява, да може самостоятелно да изчисли тази цена. Според нея такова тълкуване е в съответствие с целта на тази директива да се осигури високо ниво на защита на потребителите, и може да се изведе от законодателния контекст на член 7, параграф 4, буква в) от Директива 2005/29.

20 Запитващата юрисдикция счита, че потребителят се нуждае от такава информация, за да вземе информирано решение за сделка, и че пропускът да се предостави тази съществена информация, може да го подтикне да вземе решение за сделка, което в противен случай той не би взел.

21 Тази юрисдикция отбелязва също, че макар въззивният съд да е приел, че ответникът по главното производство не е бил в състояние да изложи информация за точния процент на изравнителното количество, приложим в покритата от дадена мрежа географска зона, със съображението, че операторите на електроразпределителни мрежи рядко публикуват такава информация, въззивният съд все пак не е констатирал, че за ответника по главното производство е било невъзможно да се снабди с тази информация от споменатите оператори.

22 Запитващата юрисдикция обаче изтъква, че изразът „начинът, по който цената се изчислява“, използван в член 7, параграф 4, буква в) от Директива 2005/29, може да се тълкува и в смисъл, че общата информация за потребителя относно релевантните елементи за изчисляване на цената също може да се окаже достатъчна.

23 При тези обстоятелства Bundesgerichtshof (Федерален върховен съд) решава да спре производството и да постави на Съда следния преюдициален въпрос:

„Трябва ли информацията, която търговецът следва да предостави съгласно член 7, параграф 1 и параграф 4, буква в) от Директива [2005/29] за начина, по който се изчислява цената, при ценообразуване, зависещо от потреблението, да е такава, че клиентът да може самостоятелно да изчисли цената въз основа на информацията, ако знае своето потребление?“.

По преюдициалния въпрос

24 Най-напред следва да се отбележи, че от акта за преюдициално запитване е видно, че страните в спора по главното производство са на различно мнение дали тарифният калкулатор, който е достъпен на интернет страницата на доставчика на електроенергия и дава възможност на съответния потребител да изчисли дължимата месечна цена за използваната електроенергия, по-специално за отопление, трябва да съдържа данни относно точния процент за изравнителното количество, приложен от доставчика на електроенергия към този потребител, така че потребителят, който знае какво количество електроенергия потребява, да може самостоятелно да изчисли тази цена.

25 При това положение с преюдициалния си въпрос запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали член 7, параграф 1 и параграф 4, буква в) от Директива 2005/29 трябва да се тълкува в смисъл, че при рекламиране по интернет на оферта за доставка на електроенергия информацията за начина, по който се изчислява цената, трябва да включва точния процент на променлива като изравнителното количество, приложен от доставчика на електроенергия към съответния потребител, така че потребителят, когато знае колко електроенергия потребява, да може самостоятелно да изчисли тази цена.

26 Следва да се припомни, че в приложното поле на член 7, параграф 4 от Директива 2005/29 попада само търговска практика, която предварително е квалифицирана като „оферта за продажба“, а за всички търговски практики, включително за офертите за продажба, се прилагат разпоредбите на член 7, параграфи 1—3 и 5 от тази директива (решение от 12 май 2011 г., Ving Sverige, C-122/10, EU:C:2011:299, т. 24).

27 Тъй като запитващата юрисдикция смята, че рекламата на оферта за доставка на електроенергия чрез тарифен калкулатор, достъпен за потребителя на интернет страницата на доставчика на електроенергия, представлява „оферта за продажба“ по смисъла на член 2, буква и) от Директива 2005/29, е уместно да се отбележи, че в тази разпоредба посоченото понятие е определено като „търговско съобщение, което посочва характеристиките на стоката и цената по начин, съответстващ на използваните средства за търговски съобщения, и следователно позволява на потребителя да направи покупка“.

28 Съдът е уточнил също, че доколкото офертата за продажба е специфична форма на реклама, за нея е предвидено по-строго задължение за предоставяне на информация съгласно член 7, параграф 4 от Директива 2005/29 със връзка със съображение 14 от нея (решение от 12 май 2011 г., Ving Sverige, C-122/10, EU:C:2011:299, т. 28).

29 Следователно всяка оферта за продажба трябва да съдържа определена съществена информация, упомената в член 7, параграф 4 от Директива 2005/29, от която потребителят се нуждае, за да вземе информирано решение за сделка. В съответствие с буква в) от тази разпоредба такава информация е и цената, с включени данъци, или когато естеството на стоката е такова, че цената не може да бъде изчислена в разумни граници предварително — начинът, по който цената се изчислява.

30 От формулировката на член 7, параграф 4, буква в) от Директива 2005/29 е видно най-напред, че посочването на крайната цена следва да се разграничава от посочването на начина, по който се изчислява тази цена, по-нататък, че естеството на стоката определя кога търговецът не може да изчисли в разумни граници предварително цената, и накрая, че ако не е в състояние да посочи тази цена, търговецът е длъжен да посочи условията, въз основа на които тя се изчислява, или с други думи, начина на изчисляване на крайната цена.

31 Ето защо, когато крайната цена на доставката на електроенергия няма как да бъде изчислена в разумни граници предварително, защото може да зависи от някои елементи, като например разходите, които са в тежест на доставчика на електроенергия, но не зависят от волята на този доставчик и са променливи, или пък, както отбелязва запитващата юрисдикция, реално потребеното количество електроенергия от потребителя, информацията за прилагането на елемент като процент на увеличение по отношение на изравнителното количество, включен от търговеца в крайната цена, попада в обхвата на „начина, по който цената се изчислява“ по смисъла на член 7, параграф 4, буква в) от Директива 2005/29 и като такава представлява съществена информация, която е необходима на потребителя, за да вземе информирано решение за сделка.

32 Освен това съгласно член 7, параграф 1 от Директива 2005/29 оферта за продажба като процесната по главното производство реклама е заблуждаваща, ако пропуска съществена информация, необходима на средния потребител съгласно контекста, за да вземе информирано решение за сделка, и следователно, ако го подтиква или е възможно да го подтикне да вземе решение за сделка, което в противен случай не би взел.

33 От предходните съображения става ясно, че съществена информация като данните за прилагането на процент на увеличение за изравнителното количество трябва да присъства в оферта за продажба като процесната по главното производство, когато тази информация е необходима на средния потребител съгласно контекста, за да вземе информирано решение за сделка.

34 Уместно е да се отбележи, че понятието „потребител“ е от първостепенно значение при тълкуването на разпоредбите на Директива 2005/29. Тази директива използва като база за сравнение средния потребител, който е сравнително добре информиран и сравнително наблюдателен и предпазлив, като се отчитат обществените, културните и лингвистичните фактори (решение от 12 май 2011 г., Ving Sverige, C-122/10, EU:C:2011:299, т. 22).

35 Поради това, що се отнася до заблуждаващия характер на дадена реклама, националните юрисдикции трябва да вземат предвид възприятието на средния потребител, който е сравнително добре информиран и сравнително наблюдателен и предпазлив (решение от 12 май 2011 г., Ving Sverige, C-122/10, EU:C:2011:299, т. 23 и цитираната съдебна практика).

36 Необходимо е да се добави, че както следва от съображение 18 от Директива 2005/29, критерият за „средния потребител“ не е статистически, а националните съдилища и власти трябва да използват своята собствена преценка, за да определят типичната реакция на средния потребител в конкретен случай.

37 Във връзка с това текстът на член 7, параграф 4, буква в) от Директива 2005/29 не предписва как търговецът трябва да уведоми потребителя за условията за изчисляване на цената.

38 В допълнение, поради естеството на съответната стока, и по-специално на условията на производство, доставка или крайно използване на тази стока, е възможно търговецът да не е в състояние предварително да разполага конкретно с всички съставни части на крайната цена, в смисъл че не може да съобщи на потребителя начина на изчисляване на тази цена така, че заинтересованото лице да успее самò да направи това изчисление.

39 Ето защо обхватът на информацията за начина на изчисляване на цената няма как да означава, че потребителят трябва въз основа на тази информация да е в състояние сам да изчисли тази цена и така да стигне до окончателен числов резултат.

40 В тази насока следва да се припомни, че Директива 2005/29 не съдържа никакво предписание относно обхвата на съществената информация и носителя, на който тя трябва да бъде (вж. в този смисъл решение от 8 февруари 2017 г., Carrefour Hypermarchés, C-562/15, EU:C:2017:95, т. 37).

41 Следователно информацията за начина, по който се изчислява цената, по смисъла на член 7, параграф 4, буква в) от тази директива, може да бъде например под формата на процентна скàла или на конкретен процент, който обаче е условно приложим, или пък на предварително фиксиран процент, придружен от уточнението, че размерът му може да варира във времето поради променливи елементи, независещи от волята на търговеца.

42 Такова тълкуване на член 7, параграф 4, буква в) от Директива 2005/29 се потвърждава от прегледа на общата структура на член 7 от тази директива.

43 В тази насока е уместно да се припомни, на първо място, че съгласно член 7, параграф 2 от Директива 2005/29 в оферта за продажба като процесната по главното производство реклама е налице заблуждаващо бездействие по-специално когато търговецът укрива информация за начина, по който се изчислява цената, или предоставя такава информация неясно, неразбираемо, двусмислено или несвоевременно и когато — и в двата случая — това подтиква или е възможно да подтикне средния потребител да вземе решение за сделка, което в противен случай не би взел.

44 От изложеното следва, че търговецът е длъжен да посочи всички елементи, необходими за изчисляването на цената. В допълнение, търговецът трябва да съобщи всички тези елементи по такъв начин, че средният потребител да е в състояние да вземе информирано решение за сделка.

45 На второ място, в съответствие с член 7, параграф 1 от Директива 2005/29 въпросът дали търговската практика е заблуждаваща, трябва да се прецени с оглед по-специално на фактическия ѝ контекст, на всички нейни характеристики и на ограниченията на използваното средство за комуникация. От своя страна член 7, параграф 3 от посочената директива предвижда, че наложените от използваното средство за комуникация ограничения в пространството или времето и мерките, предприети от търговеца за предоставяне на информацията на потребителите чрез други средства, се вземат предвид при преценката дали има пропусната информация (вж. в този смисъл решение от 12 май 2011 г., Ving Sverige, C-122/10, EU:C:2011:299, т. 53 и 54).

46 От цитираните разпоредби следва, че обхватът на информацията за начина на изчисляване на цената, която информация търговецът е длъжен да съобщи в рамките на дадена оферта за продажба, следва да се прецени в зависимост по-специално от фактическия контекст на тази оферта за продажба и от използваното средство за комуникация (вж. в този смисъл решения от 12 май 2011 г., Ving Sverige, C-122/10, EU:C:2011:299, т. 55, и от 26 октомври 2016 г., Canal Digital Danmark, C-611/14, EU:C:2016:800, т. 27).

47 Според запитващата юрисдикция нито е доказано, нито е очевидно, че средството за комуникация, използвано за целите на съответната търговска практика — тарифен калкулатор, достъпен на интернет страницата на ответника по главното производство — налага ограничения в пространството или времето.

48 При това положение, за да се определи обхватът на информацията, която е длъжен да съобщи търговецът за начина на изчисляване на цената, запитващата юрисдикция ще трябва да вземе предвид фактическия контекст на процесната по главното производство реклама.

49 В тази насока ответникът по главното производство поддържа, от една страна, че не Съдът следва да проверява конкретния процент за изравнителното количество, който ответникът не е в състояние в разумни граници да посочи в рекламата си. Така той твърди, че операторите на електроразпределителни мрежи, установени на територията на Германия, понякога утвърждават проценти, които са различни и се променят във времето, така че, ако бил длъжен в реално време да посочва на потребителите точния размер на споменатия процент, щяло да му се наложи ежедневно да се допитва до всички тези оператори за всякакво евентуално изменение на този елемент. По мнение на ответника по главното производство обаче такъв подход би изисквал влагане на несъразмерно големи ресурси.

50 От друга страна, както личи от акта за преюдициално запитване, в рекламата с тарифните предложения, генерирани от тарифния калкулатор, има хипервръзка към общите договорни условия, прилагани от ответника по главното производство. В този документ последният указва на потребителя, че операторът на местната мрежа определя периода през нощта, през който се прилага ниската тарифа, и процента, утвърден за изравнителното количество, както и че операторът на местната мрежа за географската зона, в която попада седалището му, е определил същия на 25 %.

51 От предходните съображения следва, че във фактическия контекст на процесната по главното производство оферта за продажба няма как да се приеме — без да се засягат проверките, които следва да бъдат направени от запитващата юрисдикция — че в тази оферта е налице „заблуждаващо бездействие“ по смисъла на член 7, параграфи 1 и 4 от Директива 2005/29, при условие че хипервръзката към общите договорни условия, в които

фигурират данните относно определения процент за изравнителното количество, е поместена на видно място и че за приемането на офертата от потребителя е технически необходимо потребителят да потвърди, че е запознат с тези условия, което дава възможност да се гарантира, че потребителят взема информирано решение за сделка.

52 С оглед на изложеното дотук на поставения въпрос следва да се отговори, че член 7, параграф 1 и параграф 4, буква в) от Директива 2005/29 трябва да се тълкува в смисъл, че в случай на оферта за продажба, извършена чрез търговско съобщение в интернет, информацията за начина на изчисляване на цената не е задължително да съдържа точния процент на променлива като изравнителното количество, приложен от доставчика на електроенергия към съответния потребител, така че потребителят, когато знае колко електроенергия потребява, да може самостоятелно да изчисли тази цена, стига в посоченото съобщение да се указват принципната приложимост на такъв процент наред с евентуалния му размер, както и елементите, които имат отражение върху този процент, така че средният потребител да може да вземе информирано решение за сделка.

По съдебните разноски

53 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (шести състав) реши:

Член 7, параграф 1 и параграф 4, буква в) от Директива 2005/29/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2005 година относно нелоялни търговски практики от страна на търговци към потребители на вътрешния пазар и изменение на Директива 84/450/ЕИО на Съвета, Директиви 97/7/ЕО, 98/27/ЕО и 2002/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, и Регламент (ЕО) № 2006/2004 на Европейския парламент и на Съвета („Директива за нелоялни търговски практики“)

трябва да се тълкува в смисъл, че

в случай на оферта за продажба, извършена чрез търговско съобщение в интернет, информацията за начина на изчисляване на цената не е задължително да съдържа точния процент на променлива като изравнителното количество, приложен от доставчика на електроенергия към съответния потребител, така че потребителят, когато знае колко електроенергия потребява, да може самостоятелно да изчисли тази цена, стига в посоченото съобщение да се указват принципната приложимост на такъв процент наред с евентуалния му размер, както и елементите, които имат отражение върху този процент, така че средният потребител да може да вземе информирано решение за сделка.

Подписи